

Jättemaksutaksa 1.1.2025 alkaen

334/02.05.00/2024

JÄTELTOK 16.10.2024 § 45

Valmistelija

Jätehuoltosuunnittelija Katja Pouta, p. 040 6434 129,
katja.pouta@forssa.fi

Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaisesti kunnan on perittävä järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Kunnan perimät jätemaksut perustuvat jätelautakunnan hyväksymään jätemaksutaksaan. Jättemaksutaksaa on valmisteltu rahoitustyöryhmässä ja Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n hallituksessa. Saostus- ja umpisäiliölietteiden vastaanottomaksut LHJ Oy on valmistellut yhteistyössä toimialueen jätevedenpuhdistamoiden kanssa. Liitteenä on esitys jätemaksutaksaksi 1.1.2025 alkaen liitteineen. Esityksessä näkyvät muutokset verrattuna vuoden 2024 jätemaksutaksaan. Hallintolain (434/2003) 41 §:n mukaisesti ennen jätemaksutaksan hyväksymistä varataan mahdollisuudet mielipiteiden ja lausuntojen antamiseen.

Keskeisimpiä muutoksia jätemaksutaksassa:

- arvonlisäverokannan nousu 25,5 prosenttiin korottaa lähes kaikkia maksuja
- tuottajavastuukorvaukset huomioidaan pakkausjätteiden yksikköhinnoissa
- tuottajavastuukorvausten myötä jätemaksutaksaan pakkausjätteille (kartonki-, lasi, metalli- ja muovipakkaukset) on muodostettu erillinen hinnoittelu
- asumisessa syntyvien pakkausjätteiden erilliskeräilylle ja muussa toiminnassa syntyvien pakkausjätteiden erilliskeräilylle on muodostettu erillinen hinnoittelu.

Esittelijä

Jätehuoltopäällikkö sijainen jätehuoltosuunnittelija Katja Pouta

Päätösehdotus

Jätelautakunta

1. varaa toimialueen kuntien jäsenille mahdollisuuden esittää mielipiteensä jätemaksutaksasta ja tiedottaa siitä jätelautakunnan ja kuntien internetsivuilla sekä toimialueen lehdissä. Mielipiteet pyydetään toimittamaan jätelautakunnalle kirjallisesti 29.11.2024 mennessä, sekä
2. pyytää toimialueen kuntia toimittamaan lausunnot jätemaksutaksasta 29.11.2024 mennessä.

Käsittely

Jäsen Anne Niemelä-Laaksonen ja kaupunginhallituksen edustaja Emmi Lintonen saapuivat kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana.

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n talouspäällikkö Terhi Kaattari, palvelupäällikkö Anne Sjöberg sekä viestintä- ja logistiikkapäällikkö Mirva Naatula selostivat taksan hintaperusteita kokouksessa.

Päätös Jätelautakunta hyväksyi ehdotuksen.

JÄTELTOK 11.12.2024 § 59

Valmistelija Jätehuoltopäällikkö Salla Alapirtti, p. 040 1724 081,
salla.alapirtti@forssa.fi

Valmisteilla olleesta vuoden 2025 jätemaksutaksasta tiedotettiin kuntalaisia jätelautakunnan ja kuntien internetsivuilla sekä toimialueen lehdissä. Toimialueen kunnilta pyydettiin lausunnot. Mielenpitoet ja lausunnot pyydettiin toimittamaan jätelautakunnalle kirjallisesti 29.11.2024 mennessä. Lausuntoja annettiin 8 kpl ja mielenpitoita ei saapunut yhtään. Lausunnot ovat ohesimateriaalina.

Lausunnot

Sastamalan teknisellä lautakunnalla, Someron ympäristölautakunnalla ja Kosken TI kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa vuoden 2025 jätemaksutaksasta.

Akaan teknisellä lautakunnalla ei ole lausuttavaa vuoden 2025 jätemaksutaksasta, mutta Forssan kaupungin jätelautakunnalta pyydetään tarkempi selvitys hintojen noususta, toteutuneista kustannuksista ja kerätyistä maksuista.

Euran kunnanhallitus pitää hyvänä, että vuoden 2025 osalta on arvonlisäverokannan nousun lisäksi muista taksojen korotuksista. Vuodelle 2024 korotukset olivat hyvin merkittävät. Kunnanhallitus pitää tärkeänä, että Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n tuloskehityksen tulee olla maltillinen. Mikäli vuodelle 2024 päätetyt hintojen korotukset lisäävät yhtiön tuloksesta tullutta varallisuutta, odottaa Euran kunnanhallitus avointa selitystä näiden käytöstä.

Huittisten teknisen valiokunnan mukaan ensisijaisesti taksojen korotuksien sijaan tulee tarkastella ja arvioida Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n toimintoja ja resursseja kustannustehokkaaksi. Toissijaisesti jätemaksutaksan korotuksiin ei tule kohdistaa muita kuin välttämättömiä ja perusteltuja jätehuollon kuljetusten ja käsittelyn kustannustasojen muutoksia. Lisäksi alueilla, joilla ei ole mahdollista liittyä kunnan viemäriverkkoon, saostus- ja umpikaivolietteiden vastaanottomaksujen korotuksista tulee pidättäytyä.

Humppilan kunnanhallituksen mukaan maksujen korotusten on oltava kohtuullisia ja perusteltuja. Maksujen prosenttimääräisiä

muutoksia ei ole tarkemmin eritelty lausuntopyynnössä tai taksaehdotuksessa.

Tammelan ympäristölautakunta toteaa, että jätemaksutaksan keskeisissä hinnankorotuksissa ei ole esitetty selkeitä perusteita arvonlisäverokorotusten ja tuottajavastuukorvausten lisäksi. Perusteet tulee olla paremmin yksilöity.

Kunnan jätemaksut

Jätelain (646/2011) 78 §:n mukaisesti kunnan on perittävä jätelain mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätehuoltoa ei kateta verovaroin. Jätelain 79 §:n mukaisesti jätemaksun kertymästä ja käytöstä on tiedotettava kuntalaisia ja tiedot maksun kertymästä ja käytöstä on oltava saatavilla tietoverkossa. Jätemaksun kertymä ja käyttö löytyvät jätelautakunnan kotisivuilta <https://www.jateltk.fi/taksa/>.

Jätelautakunta käsitteli vuoden 2023 jätemaksujen kertymää ja käyttöä kokouksessaan 21.8.2024 § 34. Vuonna 2023 perusmaksutuotot olivat 2 068 672,32 € sekä palvelu- ja myyntituotot 459 258,71 €, yhteensä 2 527 931,03 €. Kulut olivat yhteensä 2 855 579,52 €, eli alijäämää oli 327 648,49 €. Em. tuotoilla katettiin mm. jäteasemien ylläpidosta, jäteneuvonnasta- ja tiedotuksesta, asiakasrekisterin ylläpidosta ja laskutuksesta, kotitalouksien vaarallisten jätteiden vastaanotosta sekä jätehuoltoviranomaisen toiminnasta aiheutuvia kustannuksia. Jätemaksujen kertymä vuonna 2023 oli 9 440 249,19 €. Kulut olivat 10 014 106,82 €, eli alijäämää oli 573 857,63 €. Jätemaksutuotoilla katettiin mm. ulkopuolisista palveluista, henkilöstökuluista sekä yleis- ja hallintokuluista aiheutuvia kustannuksia.

Vuoden 2023 jätemaksujen kertymä jäi alijäämäiseksi monesta syystä. Jätemaksutaksan mukaisia maksuja ei ollut nostettu vuosiin ennen vuoden 2024 jätemaksutaksaa, vaikka kustannustaso on noussut vuosien aikana. Jäteasemien perusmaksulla katettava osuus lisääntyi kohonneiden kustannusten ja vähentyneen liikevaihdon myötä. Bio- ja pakkausjätteiden erilliskeräyksiin liittyvien lakisääteisten muutosten vuoksi neuvontaan ja tiedotukseen panostettiin aiempia vuosia enemmän. Jätelainsäädännön muutosten ja pientuoja-asemahankkeen myötä jätehuollon kehittämiseen on myös panostettu enemmän. Jätelautakunnan kulut ovat kasvaneet. Polttokelpoisen jätteen kustannus on noussut ja ollut ennalta arvaamaton poikkeuksellisen maailmantilanteen vuoksi.

Vuoden 2025 jätemaksutaksan hinnat

Jätehuollon palvelutehtävien hoitaminen on jätelain 43 §:n mukaisesti Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n vastuulla ja se pyrkii järjestämään vastuulleen kuuluvat palvelut mahdollisimman kustannustehokkaasti. Jätemaksutaksan maksujen tulee jätelain mukaisesti vastata aiheutuneita kustannuksia. Koska palvelujen

järjestäminen on Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n vastuulla, jätelautakunta ei kunnallisena jätehuoltoviranomaisena vaikuttaa siihen, kuinka palvelut käytännössä järjestetään. Jäteyhtiön toiminnan ohjaaminen kuuluu omistajakunnille.

Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy on aloittanut vuoden 2025 budjetin valmistelun kesäkuussa. Jättemaksutaksaa on valmisteltu myös taksatyöryhmässä ja jätelautakunnalle on esitelty budjettiin ja taksaan vaikuttavia tekijöitä 18.9. Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy:n hallitus on käsitellyt ja vahvistanut budjetin ja taksaesityksen kokouksessaan 19.9. Jätehuollon kustannuksia on nostanut yleinen kustannustason nousu, esimerkiksi polttoaineen, sähkön sekä kuljetus- ja jätteenkäsittelypalvelujen hinnat ovat nousseet. Arvonlisävero nousi 1.9.2024 24 %:sta 25,5 %:iin. Nähtävänä olleeseen taksaluonnokseen on tehty korjauksia mm. pyörästysvirheiden takia. Jättemaksulaskutuksessa huomioidaan kolme desimaalia, mikä vaikuttaa lukujen pyöristämiseen. Tehdyt muutokset näkyvät liitteenä olevassa taksaluonnoksessa vihreällä.

Keskeisimmät jättemaksutaksan muutokset:

- polttokelpoisen jätteen jättemaksua korotetaan 5 % (191,94 €/t → 201,54 €/t (alv 0 %))
- rakennus- ja purkujätteen jättemaksua korotetaan 18 % 204,84 €/t - > 241,61 €/t (alv 0 %). Lajittelu tapahtuu koneellisesti ja työn hinta on noussut. POP-jäteasetuksen (EU 2019/1021) mukaisesti POP-jätteen päätyminen kierrätettävän jätteen joukkoon on estettävä, jotta vaaralliset, haitalliset ja pysyvät yhdisteet saadaan pois materiaalikierrasta. POP-jätteen erotteluvollisuus nostaa koneellisen lajittelun määrää ja siten kustannuksia.
- perusmaksuja korotetaan 3,16–3,75 %. Kulujen odotetaan pysyvän kokonaisuudessaan vuoden 2024 tasolla, mutta korotuksesta huolimatta kertymä tulee olemaan alijäämäinen. Vakituisen asunnon (1-4 huoneistoa) perusmaksu nousee 3,16 %, (27,42 € → 28,29 € (alv 0 %)). Vakituksessa käytössä olevan asuinrakennuksen, jossa on vähintään 5 asuntoa, perusmaksu nousee 3,75 % (24,19 € → 25,10 € (alv 0 %)). Vapaa-ajan asuntojen perusmaksu nousee 3,30 %, (17,74 € → 18,33 € (alv 0 %)).
- pakkausjätteiden (lasi, metalli, muovi, kartonki) osalta taksaan tehdään hinnoittelumuutos, eli hinnoittelu muutetaan tasataksasta kustannusperiaatetta vastaavaksi. Näin ollen osa hinnoista laskee ja osa nousee.

Jätelain 49 b §:n mukaiset tuottajavastuukorvaukset on huomioitu taksassa asuinkiinteistöjen hinnoissa. Pakkausten tuottajayhteisö ja kunnat ovat määrittäneet jätelain 49 a §:n mukaisessa sopimuksessa pakkausmateriaaleittain korvaukset, jotka tuottajayhteisö maksaa kunnille pakkausjätteen erilliskeräyksestä ja kuljetuksesta asuinkiinteistöiltä tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Kuntien on huolehdittava, että korvaukset otetaan täysimääräisesti ja materiaaleittain huomioon määrätessä erilliskerättyä pakkausjätettä koskevia jättemaksuja. Käytännössä vuoden aikana maksetut korvaukset viedään seuraavan vuoden taksaan asuinkiinteistöjen

pakkausjätemaksuja alentavana tekijänä. Vuoden 2025 jätetaksassa vuonna 2024 maksettujen korvausten alentava vaikutus näkyy kartongin tyhjennyshinnoissa. Esimerkiksi asuinkiinteistöjen 140-240 l kartonkipakkausjäteastian tyhjennysmaksu on 7,39 € (alv 0 %), kun vastaavankokoisen astian tyhjennysmaksu muille kuin asuinkiinteistöille on 8,25 € (alv 0 %).

- biojätteen erilliskeräyksen ja vastaanoton hintoja korotetaan 5 %. Esimerkiksi 140 l tuulettuvan astian tyhjennyshinta nousee 8,17 €:sta 8,57 €:oon (alv 0 %). Erilliskerätyn biojätteen jätemaksu nousee 69,0 €:sta 72,45 €:oon (alv 0 %).

- suurin osa taksassa määritellyistä muista hinnoista nousee noin 5 %. Taulukossa 10. (pienerien jätemaksut jäteasemilla) hinnat on pyöristetty 0,5 €:n tarkkuudella.

Esittelijä	Jätehuoltopäällikkö Salla Alapirtti
Päätösehdotus	Jätelautakunta hyväksyy jätemaksutaksan 1.1.2025 alkaen liitteineen. Taksa tulee voimaan 1.1.2025 alkaen muutoksenhausta huolimatta ja kumoaa päätöksellä 13.12.2023 § 50 hyväksytyn jätemaksutaksan, joka on tullut voimaan 1.1.2024.
Päätös	Jätelautakunta hyväksyi ehdotuksen.